

RAHAF MOHAMMED

REBELKA

MOJE CESTA
ZA SVOBODOU

Jak jsem uprchla ze Saúdské Arábie

Rebelka

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Rahaf Mohammed

Rebelka – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Rebelka

Rebelka

MOJE CESTA ZA SVOBODOU

Jak jsem uprchla ze Saúdské Arábie

Napsala Sally Armstrongová podle
vyprávění Rahaf Mohammedové

 CPRESS

All rights reserved.

By arrangement with Westwood Creative Artists Ltd.

Copyright © 2022 by Rahaf Mohammed Enterprises Inc.

Fotografie na obálce: © Shutterstock.com / Aleksandar Mijatovic,

Jozef Sowa

Translation © Eva Kadlecová, 2022

ISBN tištěné verze 978-80-264-4130-4

ISBN e-knihy 978-80-264-4142-7 (1. zveřejnění, 2022) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-264-4143-4 (1. zveřejnění, 2022) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-264-4141-0 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

Obsah

1. Na útěku	11
2. Děvčátko	37
3. Svatá příkázání	75
4. Tvrdá pravda	115
5. Tajné klíče	161
6. Únik	209
7. Triumfy a následky	255
<i>Zdroje</i>	285

Všem ženám, které bojují za svou svobodu

Kapitola první

Na útěku

31. prosinec 2018

Jediné, co stálo mezi mnou a svobodou, byla jedna jízda autem. Déle než rok jsem čekala na příležitost, číhala na správný okamžik. Bylo mi osmnáct a byla jsem na smrt vyděšená, že se mé pečlivě vykonstruované plány obrátí proti mně. Ale mé srdce bylo plné vzdoru proti nepřetržitému strachu, surovým pravidlům a starobylým zvykům, které v Saúdské Arábii potlačují, někdy i zabíjejí dívky jako já. A to srdce se vznášelo jako pták, když jsem si představila, že budu žít někde daleko od nich.

Telefon jsem měla, ale cestovní pas měl můj nejstarší bratr. Klíčem bylo dostat se k němu a ukrýt ho tak dobře, abych ho měla v ruce, až přijde čas na útěk. Snažila jsem se působit normálně, jako poslušná dcera, která se balí na prázdniny, snažila jsem se uklidnit ty návaly nervozity, když jsem ze svého pokoje sledovala, jak se rodina chystá k odjezdu a pak se schází u oběda před cestou do Kuvajtu.

Chystali jsme se do města Kuvajt, vzdáleného deset hodin jízdy od našeho domova v Há'ilu, na týdenní rodinnou dovolenou u příbuzných. To byla příležitost uskutečnit můj plán. Seděla jsem, dívala se na bratry, jak odnášejí kufry do auta, a cítila směsici smutku a vzrušení. Prala jsem se s touhou obejmout své bratry – což je ale zakázané, protože se to považuje za sexuální akt – a současně doufala, že se neobjeví nic, co by mi zabránilo v útěku.

Stěny pokoje okolo mě byly holé, nenašli byste na nich nic, co by naznačovalo, že v této místnosti žije mladá žena. V naší přísné společnosti nebylo halál – povolené –, aby stěny pokoje nesly jakékoli stopy života. Opakem je harám – tedy zakázané. Vzpomínám si, jak mi sebrali plyšového medvídka, kterého jsem mívala v posteli jako holčička, protože to bylo harám – obraz či předmět smí zpodobňovat pouze Proroka. Obrázky lidí a zvířat, které jsem kdysi nakreslila, mi zabavili, protože všechno, co má duši, soupeří s Prorokem, a tedy je harám. Kolem se povalovaly mé učebnice a sešity a připomínaly mi, že jsem dokončila první semestr na Há'ilské univerzitě a už se tam nikdy nevrátím. Seděla jsem na posteli a přemítala o svém životě saúdské dívky, která miluje svou rodinu, ale zkrátka nedokáže žít podle mantry „dívkám zakázáno“, na kterou ta rodina přísahala; vzbouřecké dcery a sestry vyštvané toxickou směsí kulturních rozporů.

Ve škole mě učili, že Saúdská Arábie je předmětem závisti celého světa; nejbohatší a nejlepší zemí s největším ropným bohatstvím; zemí, která od svých občanů žádá, aby alespoň

jednou za život vykonali hadždž, pouť do Mekky, aby tak obnovili svůj smysl na světě. Už jako mladá dívka jsem se v duchu ptala, proč by v téhle zemi chtěli žít všichni lidé z celého světa jen proto, že má ropu a turistická letoviska a náboženské poutě. A vždycky mě rozčilovalo, že člověku stačí vykonat hadždž – a je mu odpuštěno všechno, co napáchal za celý život, i kdyby bil svou ženu nebo zavraždil cizího člověka.

Mé dětské oči si zamilovaly jiné aspekty Saúdské Arábie: hory nedaleko mého domova, které nás zvaly na nekonečné pikniky a procházky tak dlouhé, jak se nám zachtělo; obrovské, stále se proměňující pouště, které nepřetržitě zaměstnávaly mou fantazii svými zvládnutými písečnými dunami, jež s východem a západem slunce měnily barvy z chladné béžové až po ohnivě rudou. Když má rodina chodívala do pouště na noc, obvykle aby utekla před dusivými letními vedry, hrávali jsme si potmě na schovávanou, snažili se nalézt cestu v měkkém písku, honili králíky, tarbíky i jeden druhého a nic na celém světě nás netrápilo. Běhali jsme závody a vítěz vždycky dostal nějakou výhru. Zpívali jsme písně, recitovali básně a tančili tradiční tanec arda, který je také určen mužům, ale my dívky ho tančily s bratry, jen pro legraci. A vždycky jsme od rodičů slyšeli příběhy, které byly úplně jiné než ty, co nám vyprávěli ve škole. Některé byly o dynastii Rašídů, která vládla tomuto regionu předtím, než je vyvraždili Saúdové a chopili se moci; jiné vyprávěly o dějinách našeho lidu a o schopnostech nomádských beduínů přežít

v poušti s minimem potravy a žít v prostotě a skromnosti. Ale ze všech příběhů našich rodičů jsme měli nejraději ty, jak se zamilovali, jak bývali mladí. Líčení takových příběhů je tmelem, který drží rodinu pohromadě; vyprávění o minulosti jsme se nikdy nemohli nabažit. Teď vím, že jsme si tak vytvářeli drahocenné vzpomínky.

Avšak už od dětství jsem si byla také vědoma, že má země je zemí mnoha rozporů. Zatímco krajinu tvoří převážně odstíny béžové a bílé, protkané skvrnami zeleně poblíž oáz a hor pokrytých skalisky a stromy, jemné, tlumené barvy země ostře kontrastují s pohledem na těla zahalená v černém, která se pohybují zadními uličkami. Ženy a dívky starší dvanácti let chodí zcela zahalené, aby mužské oko nespatrilo ani siluetu jejich těla. Já jsem ve své rodině musela nosit abáju – volný, beztvarý černý kus oděvu zavěšený na ramenou, který zahaluje celé tělo – už od devíti let a ve dvanácti letech se přidal i nikáb, v podstatě maska na obličej, která odhaluje pouze oči. Ještě jako mladá dívka jsem se začala ptát, jestli je to nějaká forma trestu. Pokud se muž nedokáže ovládnout, proč se musí žena skrývat za dlouhým hávem, jako by to byla její vina? A když už se tedy ženy musejí zahalovat, tak proč muži, kteří nemají rovnou džínsy a západní šaty, nosí bílá roucha, která odrážejí spalující žár slunce, zatímco ženy musejí chodit v černé, která ho pohlcuje?

Saúdská Arábie má 34 milionů obyvatel a víc než polovina populace je mladší pětadvaceti let, což – jak jsem si myslela – znamená dobrou příležitost ke změně. Vládcí království,

jednající údajně ve jménu Boha, sice vyhlásili v přísných islámských pravidlech (podle nichž Saúdští Arabové žijí) určité změny a volají po toleranci a umírněnosti, přesto stále pranýřují, mučí a zabíjejí všechny, kdo s vládou nesouhlasí. Na ulicích, dokonce na univerzitách hlídkuje mutawín, islámská náboženská policie údajně zajišťující, aby se občané „těšili z dobrého a nedovolili zlé“ – což znamená, že se obchody zavírají pětkrát denně v době modliteb, že se striktně vynucují pravidla oblékání u žen a fanaticky se prosazuje oddělování mužů a žen či zákaz alkoholu. Výsledek je ten, že spousta lidí se nemodlí, dívky se scházejí se svými kluky na tajných místech a mnozí pijí alkohol, aniž by je někdo chytil. Jelikož 90 % pracovní síly tvoří cizinci – Saúdští Arabové těžkou manuální práci nedělají –, když se vykradete z domu, abyste viděli přátele, Ind nebo Afghánec v restauraci vás nenahlásí, protože ani nerozumí jazyku, kterým mluvíte. Většina Saúdských Arabů, kteří vůbec pracují, dělá pro vládu, což znamená, že odpoledne prospí, po páté hodině večer se sejdou a zůstávají ve společnosti dlouho přes půlnoc.

Má rodina byli sunnitští muslimové z kmene Šammar, který vládl oblasti Há'ilu předtím, než jej porazili Saúdové. Há'il je metropolí tohoto severozápadního regionu. Je to nejkonzervativnější část Saúdské Arábie a její lid je proslulý svou štedrostí, což je také důvod, proč byl náš domov tak často otevřen jiným lidem přicházejícím na kávu nebo jídlo. Má rodina patřila k elitě: bydleli jsme v Há'ilu v bohaté čtvrti Saláhuddín, kde nejsou žádné obchody, jen obytné domy.

Ten náš měl devět ložnic, dvě kuchyně (jednu v přízemí, kde se vařilo, a druhou v patře, kde se chystala menší občerstvení), deset koupelen, šest obývacích pokojů a malou zahradu. Měli jsme kuchařku, řidiče a hospodyni a rodina vlastnila šest automobilů včetně toho černého mercedesu, který na nás teď čekal na příjezdové cestě, aby nás odvezl do Kuvajtu. Má rodina měla také řadu privilegií a různých výhod, například právě možnost trávit dovolenou v jiných arabských státech, jako jsou Jordánsko, Katar, Bahrajn, Spojené arabské emiráty a Turecko.

Ale pokud šlo o potravu pro duši, bylo toho mnoho, co nám chybělo. Jen si to představte: dům nemá žádné balkony – protože dobrá žena by si nikdy nesedla ven, kde ji může někdo vidět. Okna jsou zavřená, aby nějaký muž nezahlédl zvenčí ženu v domě. Žena – tedy každá žena starší devíti let – nesmí opustit domov, aby navštívila sousedy nebo zašla na trh, i kdyby si potřebovala jen koupit prádlo nebo make-up; nesmí jít ani na procházku, pokud ji nedoprovází a nesleduje manžel, bratr nebo syn. Nesmíme chodit do kina, ale díváme se na americké filmy na počítačích. Konverze z islámu k jinému náboženství je ilegální. Ateisté jsou označováni za teroristy, stejně jako feministé. Homosexualita je postihnuteľná smrtí. Sňatky mezi příbuznými jsou zcela běžné. Své sestřenice si vzalo tolik Saúdských Arabů, že genetičtí poradci už se snaží lidi přesvědčit, aby s tím přestali, protože v zemi dochází k dramatickému nárůstu celé škály těžkých genetických onemocnění. Také je běžné mít víc manželek

a muž se se ženou může rozvést prostě tak, že řekne třikrát po sobě „zapuzuji tě“. Také se tomu říká trojitý talák.

Takhle to vypadá v kmenové zemi, která si sama určuje zákony a pohrdá vnějším světem. Je to země takového pokrytectví, že i když náboženská pravidla vládnu naprosto všemu – vzdělání, soudnictví, vládě –, bylo 95 % historických budov v Mekce, z nichž většina byla stará přes tisíc let, zdemolováno z fanatického strachu, že budou odvádět pozornost od Proroka. Zbořeny byly i budovy spjaté s Mohamedovou rodinou. A zatímco většina žen chodí schovaná v černých pytlích, hlasatelky zpráv na televizní stanici vlastněné královskou rodinou nosí západní oblečení. Všechno je to jen show. Saúdská Arábie je jedna velká dvojakost a faleš.

Muži jsou v mé zemi vším. To oni rozhodují, oni drží v rukou moc, oni střeží náboženské a kulturní klíče. Naopak ženy jsou zavrhovány, šikanovány a slouží jen jako objekty zdeformované mužské posedlosti čistotou. Je to komplikovaný a vratký domeček z karet, kterému tváří v tvář vyslovené pravdě hrozí zhroutilí.

Můj otec, Muhammad Mutlak al-Kunún, patří k saúdskoarabským vůdcům, protože je guvernérem Sulajmí, města vzdáleného asi 180 kilometrů od Há'ilu, a díky své práci se stýká i s královskou rodinou. S námi nebydlel. Když mi bylo čtrnáct let, oženil se s druhou ženou, což je v Saúdské Arábii legální, a když mi bylo sedmnáct, vzal si ještě třetí. Pro mě, mou matku a mých šest sourozenců se tím všechno změnilo.

Otec za námi přestal jezdit na prázdniny a má matka Lu'lu' se kvůli tomu cítila tak deprimovaná, zraněná a absolutně odvrhnutá, že to úplně změnilo její osobnost. Měla pocit, že si otec vzal jiné ženy, protože zestárla a on zatoužil po mladších. A měla pravdu.

Proto jsem tyto prázdniny měla trávit jen s ní a se svými sourozenci. Jsem páté ze sedmi dětí. Jedna starší sestra, Lá-mija, byla už vdaná a druhá nejstarší Rím s námi nemohla jet. V autě nás proto bylo šest – Mádžid seděl vepředu s mým starším bratrem Mutlakem, který řídil; matka a já jsme se mačkaly vzadu s mým mladším bratrem Fahdem a mladší sestrou Džawd. Musela jsem sedět uprostřed, protože i když jsem měla abáju i nikáb, nesměl mě nikdo vidět okýnkem. Ukázalo se, že je to ideální místo, protože jsem viděla, kam starší bratr schovává cestovní pasy, a mohla jsem se pokusit troufale ukořistit ten svůj, až se nebude dívat.

Když jsme sešli dolů a nastupovali do auta, objevil se můj otec, aby se s námi rozloučil a dal každému z nás nějaké peníze na cestu. Já byla v tu chvíli už v autě. Můj otec má krásný vřelý úsměv, tak podmanivý, že přitahuje každého, koho potká. Byla jsem ráda, že mám obličej zakrytý nikábem, protože i když jsem jeho úsměv opětovala, poznal by na mně můj smutek z toho, že ho vidím naposledy. Moje city vůči němu jsou smíšené. Choval se ke mně velmi špatně a prováděl strašné věci mé sestře a matce, ale já ho mám pořád nějak ráda. Cítila jsem, jak mě od něj vzdaluje všechno to, co ode mě on, nejspíš i matka a zcela určitě moji bratři očekávali.

Žádali ode mě oběti, které jsem prostě nemohla přinést. Když jsem si ostříhala vlasy, zamkli mě do pokoje na tak dlouho, dokud nevymysleli pro můj vzhled nějakou výmluvu. Nakonec mě donutili nosit turban, abych vlasy schovala, a všem navykládali, že došlo k nehodě, moje vlasy ohořely a musely se ostříhat. Vyjít ven bez nikábu zakrývajícího obličej je velký prohřešek, který si žádá přísný trest, a ten mi také ukládali svými pěstmi a kopanci a pohlavky. Věděla jsem, že kdyby přišli na to, že už jsem měla sexuální zkušenosti s mužem, zabili by mě – kvůli cti. Anebo úplně přinejlepším donutili vdát se za muže, kterého ani neznám. Musela jsem prostě utéct, jinak nebudu moct žít svůj život nebo jím budu muset zaplatit za jakoukoli chybu, které se můžu kdykoli dopustit. Vnímala jsem tuhle cestu jako první den svého nového života, na který jsem čekala už od chvíle, kdy jsem žadonila o svolení chodit na univerzitu v jiném městě a byla rezolutně odmítnuta. Tohle byla má šance vyhnout se životu ve vězení, v němž žily má matka a starší sestry.

Když se auto rozjelo od jediného domova, jaký jsem kdy poznala, neohlédla jsem se. Ale sotva jsme opustili naši čtvrť a vydali se k hlavní silnici, neubránila jsem se pohledu na dvě hory v dálce, Áju a Salmu, symboly štěstí i tragédie zároveň, které mě doprovázejí dodnes. Há'il je obklopen horami, ale tyhle dvě na severní straně města patří k nejvyšším a nejznámějším v celém regionu. Všichni je tu znají jako dějiště slavného milostného příběhu. Ája z kmene Amalekitů se zamiloval do Salmy, která pocházela z jiného kmene.

Oznámili svou vzájemnou lásku, rodiče jim však odmítli dát svolení k sňatku. A tak nešťastní milenci společně utekli, ale jejich rodiny je dostihly a zabily. Ája byl ukřižován na jedné hoře a Salma na druhé. Už jako dítě jsem poznala, že tenhle příběh se u nás nevyprávěl kvůli romantice, nýbrž pro výstrahu.

Mé rozjímání o dávno uplynulých časech v horách však netrvalo dlouho, protože skoro hned mě pohltila snaha vymyslet způsob, jak se dostat ke svému pasu. Sledovala jsem svého bratra Mutlaka, když nastupoval do auta. Věděla jsem, že má všechny naše pasy – jeho úkolem jako nejstaršího muže v autě bylo opatrovat všechny důležité dokumenty. Na cestách často nosíval naše pasy v kapse, ze strachu, aby je někdo neukradl, ale tentokrát se všichni cítili klidně a uvolněně, protože jsme byli všichni spolu v autě a jeli navštívit příbuzné do Kuvajtu. Nespustila jsem z bratra oči od chvíle, kdy se posadil na místo řidiče. Viděla jsem, jak schovává všechny pasy do přihrádky na rukavice. Kromě pasu jsem si dělala starosti také o svůj telefon. Bála jsem se, že mě o něj někdo požádá, aby si mohl zavolat, a potom si ho nechá. Měla jsem v něm pod krycími názvy uloženou každyčkou část svého plánu včetně toho, jak si rezervuji letenku, jak se připojím k webovým stránkám nebo jak se dostanu z Kuvajtu do Thajska; co budu v Thajsku dělat a kde budu bydlet; a jak si zmluvím letenku odtud do Austrálie, což byla má naplánovaná destinace a místo, kde jsem chtěla požádat o azyl. V telefonu jsem měla také seznam kamarádek z celého světa, které už utekly.

Komunikovala jsem s nimi už přes rok do Německa, Francie, Spojeného království, Kanady, Švédska a Austrálie. Spoléhala jsem na tu spoustu informací, co jsem od nich dostala. Třeba o tom, jak se vyhnout různým pastem, jako když saúdsko-arabské dívky přiletí do Austrálie a úředníci po nich chtějí, aby zatelefonovaly svým otcům, protože nechtějí ve své zemi přistěhovalce. Na to mě upozornila jedna z kamarádek, a tak jsem se dohodla s jiným kamarádem v Británii, že si uložím jeho jméno a číslo, a když budu muset telefonovat, zavolám jemu. Měla jsem v telefonu uložené nejrůznější tipy pro případ všech představitelných problémů. Měla jsem i peníze, asi deset tisíc saúdských rijálů (asi 2 700 amerických dolarů) ukrytých na bankovním účtu další kamarádky. Strádala jsem je asi sedm měsíců a znala heslo k účtu. Plánovala jsem, že odjedu s rodinou do Kuvajtu, a jakmile se mi podaří zmocnit pasu, uteču, dostanu se na letiště, koupím si letenku do Thajska a odtud se dostanu do Austrálie. Měla jsem tam přátele, kteří mě měli vyzvednout na letišti.

Byla půlnoc, když jsme přešli hranici do Kuvajtu. Než jsme se dostali k hotelu, teplota klesla jen na nějakých sedm osm stupňů Celsia. Třásla jsem se, ale dobře jsem věděla, že víc než noční vzduch za to může vnitřní chlad mého strachu. Do hotelového pokoje jsme se zapsali ve dvě hodiny ráno. Pas jsem pořád neměla, zatím k tomu nebyla příležitost. Prozkoumala jsem hotelový apartmán – tvořily ho dvě ložnice (jedna pro bratry, druhá pro mou sestru, matku a mě), jedna koupelna a jeden salónek. Věděla jsem, že budu utíkat odsud,

ale spát v jedné místnosti s matkou bude problém, protože má lehké spaní, a když se budu v noci pohybovat po pokoji, vzbudí se. A tak jsem ji požádala, aby spala v salóнку. Zdůvodnila jsem to tím, že naše ložnice je malá a pro nás tři je v ní jen jedna velká postel, a matka souhlasila, že jí v salóнку bude pohodlněji.

Celá ta dovolená jen drásala mé nervy. Musela jsem předstírat, že stejně jako ostatní chodím po nákupech a restauracích a návštěvách, když ve skutečnosti jsem jen pozorovala a čekala na nejlepší příležitost k útěku. Strávili jsme několik dní nakupováním v obchodech s oblečením v nákupním centru, kde jsem si bez vědomí kohokoli dalšího koupila krátkou sukni a nacpala si ji do batohu. Nosit oděv, který odhaluje nohy, bylo doma zakázáno, ale já měla v úmyslu si ji obléct v Austrálii. A mít v batohu tu sukni bylo jako palivo pro ten úprk od rodiny, který jsem se chystala brzy podniknout. Šli jsme také na pláž, což pro mě byla naprosto nová zkušenost, zkušenost, jež mě ještě utvrdila v mých názorech na to, jaké oběti musí přinášet žena v Saúdské Arábii. Matka mi řekla, že ženy na pláži, které chodí do vody v plavkách, jsou děvky – zlé dívky. Já jsem věděla, že zlé nejsou. Jak to, že pro kluky – pro mé bratry – bylo dovádění ve vodě, plavání, cákání vody jeden po druhém, ochlazování se, bavení se v pořádku, zatímco to samé u mě byl hřích? Seděla jsem na pláži zabalená od hlavy až k patě v abáji, potila se a v duchu si přísahala, že jakmile se dostanu do Austrálie, hned si koupím bikiny a budu si plavat, kam se mi zachce. I když

jsem vlastně plavat neuměla – tam, odkud jsem, se holky takové věci neučí.

Ta pláž byla další z věcí, které mi otevřely oči. Nikdy předtím jsem neviděla oceán, nespátřila jsem příliv, šumící mořské vlny a proudy. Byla jsem tím pohledem úplně fascinovaná – valící se masy vody, modrá barva moře dál od břehů a bílé hřebínky, když se vlny přiblíží k pobřeží. Ty vlny po celý den omývaly pláž a vracely se zpátky do moře. Na tom pohybu bylo něco trvalého, téměř spirituálního, bylo to jako nějaký rituál na hraně oceánu. Byl to pro mě nesmírně mocný kontrast, být zahalená v tom falešném obalu a vykukovat zpoza svého přestrojení a přitom sledovat takovou přírodní nádheru.

Z naší dovolené zbýval už jen jeden den, když jsem konečně našla příležitost zmocnit se svého pasu. Byl 4. leden, dvě hodiny odpoledne. Já, matka a má mladší sestra jsme seděly vzadu v autě a čekaly, až pro nás můj bratr zarezuje stůl v restauraci. Druzí dva kluci odešli s ním. To byla moje šance. Přední sedadla byla prázdná. Natáhla jsem se k přihrádce na rukavice a matka se mě okamžitě zeptala: „Co chceš?“ Přes opěrku hlavy na sedačce před sebou neviděla, co přesně dělám. Byla jsem stále uprostřed, ale tentokrát jsem za to dusivé pravidlo byla vděčná. Klidně jsem matce odpověděla: „Snažím se dobít telefon.“ Otevřela jsem přihrádku, pravou rukou vzala pas a zastrčila ho do levého rukávu abáje. Pak jsem pravou ruku pomaličku vrátila zpátky a ohnula levou paži tak, aby pas nevypadl z rukávu. Jakmile jsem si byla

jistá, že je bezpečně schovaný, zatáhla jsem levici do rukávu, bezpečně dokument uchopila a schovala do malého pouzdra, které jsem nosila pod abájou. Abája je splývavý oděv, takže nikdo nepoznal, co dělám: můj nenáviděný povlak se mi stal pomocníkem. Ale ten samotný akt – v podstatě ukradení věci svěřené mému bratrovi – na mě měl velmi mocný dopad. Srdce mi tlouklo jako zběsilé a cítila jsem se ochromená; na okamžik jsem nebyla schopna se pohnout. Nemohla jsem ani uvěřit tomu, co jsem právě udělala. Nakonec jsem se usadila zpátky na sedadlo a poslala kamarádce textovou zprávu, že jsem se dostala k pasu. Psala jsem pořád dokola: „Dokázala jsem to. Dokázala jsem to.“ Ale pocit triumfu téměř okamžitě vystřídal svíravý strach, že přihrádku otevře někdo z rodiny a zjistí, že jeden z pasů chybí.

Než jsme vešli do restaurace, byla jsem ochromená hrůzou, jako živá mrtvola, neschopná mluvit s ostatními nebo se smát. To čekání byla muka. Obědvali jsme v soukromém salóncu, a tak si ženy mohly svléknout abáže a nikáby. Všichni viděli můj obličej, a tak jsem se ze všech sil snažila působit klidně. Objednali jsme si mažbús, naše oblíbené kořeněné kuře s rýží basmati, a čaj a já se trošku uvolnila. Ale pak, ještě když jsme jedli, se mi spustila krev z nosu. Věděla jsem, že je to tím, jak jsem strašně vystresovaná, ale to jsem ostatním nemohla říkat. A tak když se zeptali, jak mi je, odpověděla jsem: „Já nevím, asi jsem jen unavená.“ A celým srdcem jsem doufala, že tomu incidentu nebude nikdo přikládat význam. Krvácela jsem hodně, a aby toho nebylo málo, byla

jsem nervózní a potila se. Utřela jsem si nos a řekla rodině, že se jdu na toaletu umýt. Ve skutečnosti jsem chtěla jen získat trochu času na uklidnění. Jenže na záchodě se krvácení ještě zhoršilo a začala jsem zvracet. Až po nějaké době, kdy jsem cítila, že jsem svůj nos i nervy dostala pod kontrolu, jsem se vrátila k rodině a snažila se chovat normálně. Řekla jsem, že se mi trochu točí hlava, a donutila se zapojit do konverzace. Po odchodu z restaurace jsme nastoupili do auta a já se snažila udržovat družný hovor, aby ostatní zaměstnal a třeba je nenapadlo otevřít přihrádku na rukavice. Mluvila jsem na bratra, abych odvedla jeho pozornost, až do návratu do hotelu, kde jsme se šli umýt a připravit na večeři se sestrou mého otce.

Cestou k tetinu domu ve městečku asi hodinu jízdy od Kuvajtu jsem všem kladla na srdce, aby se zdrželi kofeinu a nezůstávali vzhůru příliš dlouho, protože další den ráno nás čeká dlouhá cesta domů. Byla to poslední noc naší dovolené a já nechtěla, aby kdokoli z rodiny ponocoval. Potřebovala jsem, aby brzy usnuli a tvrdě spali a já mohla bezpečně utéct.

Na večeři byla spousta příbuzných a přátel mojí tety. Rozhlédla jsem se po místnosti. V domě se tísnilo přes dvacet lidí, všichni si povídali a bavili se a má matka a bratři si mysleli, že si povídám s dívkami v jiné místnosti. Rozhodla jsem se, že tohle je má příležitost. Našla jsem na Googlu číslo na taxík a napsala textovou zprávu s žádostí, aby pro mě za dvě hodiny řidič přijel a odvezl mě na letiště. Odepsal mi,

že nemůže přijet: byla jsem na odlehlém místě, kam taxíky nejezdily. Zklamalo mě to, ale větší starosti jsem si nedělala. Náš hotel ve městě sice neležel přímo v centru, ale nebyl ani na periferii. Říkala jsem si, že Kuvajt je velké, hlučné město, přesně takové místo, kde se může mladá žena ztratit, a tak jsem napsala řidiči další zprávu, že jestli mě nemůže vzít na letiště od tetina domu, má pro mě přijet v sedm ráno k hotelu. Teď bylo jedenáct večer. Na oslavách jsme obvykle zůstávali dlouho do noci, ale tentokrát jsem se snažila přesvědčit rodinu, abychom se vrátili do hotelu a šli spát. A tak jsme se nakonec rozloučili.

Myslela jsem, že v hotelu půjdou všichni hned do postelí, ale matka a bratři zůstali v salónku a povídali si. Nedovolila jsem si jít za nimi a dál jsem tajně doufala, že půjdou spát. Zavolala jsem mladší sestřičku, aby si se mnou hrála, ale ta brzy usnula. Dveře byly pootevřené, a tak jsem viděla, co se v salónku děje. Zbytek rodiny si povídal ještě další tři hodiny. Byla jsem bez sebe nervozitou. Tohle byla moje poslední šance. Potom začali konečně jeden po druhém odcházet – nejdříve jeden bratr, pak druhý a nakonec ten nejmenší – a pak matka zhasla světlo. Ocitla jsem se v pokoji sama s mladší sestrou. Tvrdě spala a brzy usnula i matka. Ve čtyři hodiny ráno jsem si zamluvila u Kuwait Airways letenku z Kuvajtu do Thajska. Věděla jsem, že jakmile rodiče zjistí, že jsem utekla, budou stopovat moje kroky a pohyby na bankovním účtu pomocí aplikace, kterou muži v Saúdské Arábii sledují své ženy. Tahle aplikace, kterou zajišťuje saúdskoarabské

ministerstvo vnitra a která se stahuje normálně na Google Play nebo Apple App Store, může upozorní, když žena použije telefon, cestovní pas, kreditní kartu. Věděla jsem, že jakmile se dostanu do Bangkoku, musím se zbavit SIM karty v mobilu a změnit aerolinky, aby mě nemohli najít. Zamluvila jsem si hotel v Bangkoku na tři dny.

Letadlo startovalo z Kuvajtu v devět hodin. Taxík měl přijet v sedm. Sbalila jsem si sestřinu cestovní tašku, protože byla menší než moje a snáz se nesla. Nacpala jsem do ní toaletní potřeby, tu krátkou sukni a také líčidla a spodní prádlo. Do vlastního batohu jsem naskládala náhradní oblečení, dokumenty, peníze a studentský průkaz, cestovní pas, nějakou hotovost a bankovní výpisy. V pokoji panovalo ticho a tma; venku bylo ještě šero. Když jsem měla sbaleno, posadila jsem se na postel a zadívala se na svou spící sestřičku. Hrozně jsem ji chtěla obejmout a rozloučit se, ale to by ji samozřejmě probudilo. Místo toho jsem na tu drahou holčičku jen hleděla a snažila se vrýt do paměti každický její rys, než odejdu – její nádherné dlouhé řasy, maličké modré znaménko na nose, její hebkou kůži, rty a drobné ruce. Naslouchala jsem jejímu tichému pochrupování a snažila se zapamatovat ten obrázek, jak spinká schoulená jako miminko s ručkami pod tvářemi.

Džawd bylo teprve dvanáct let. Byla tak malá, tak nevinná; děsila jsem se toho, co jí udělají – tytéž hrozné věci, které udělali mně. Chtěla jsem si tu sladkou tvářičku zapamatovat, protože jsem věděla, že ji teď velmi dlouho neuvidím. Dívala jsem se na ni a přemýšlela, jestli mě za můj útěk bude

nenávidět. A jestli se bude cítit zraněná, že jsem ji opustila. Rozplakala jsem se a začala váhat: mám jít a začít nový život, nebo mám zůstat se svou malou sestřičkou? Tohle definitivní rozhodnutí bylo strašlivě obtížné. Ale věděla jsem, že musím odejít a riskovat, co mi může přinést zítřek. Sbalila jsem poslední věci, rychle zavřela tašku a všechno ostatní tu nechala. Byl čas jít. Vytáhla jsem z telefonu SIM kartu a spláchla ji do záchodu. Pak jsem si přehodila batoh přes rameno, přitiskla si cestovní tašku na prsa, aby nevydala ani sebemenší zvuk, a velmi tiše a opatrně jsem vyšla po špičkách z pokoje kolem matky, která spala na pohovce v salónku. Třásla jsem se nervozitou, ale pohled na ni a zvuk jejího chrápání mě ujistily, že spí, a hned jsem se cítila bezpečněji. Mimořádně opatrně jsem stiskla kliku a otevřela dveře na chodbu. Tiché zavrzání, které vydaly, opět přiživilo můj strach, a tak jsem se je rozhodla nechat raději pootevřené, aby hluk jejich zavírání matku neprobudil. Naboso, s taškou a botami v rukou, jsem vyšla na chodbu a rozběhla se k výtahu. Slyšela jsem na chodbě hlasy a bála se, že ten zvuk pronikne do apartmánu a probudí mou matku.

Pak jsem byla konečně ve výtahu, o další krůček blíž ke svobodě. Obula jsem si boty, a až když výtah zastavil v přízemí a já z něj vystoupila, došlo mi, že nevím, kde bude taxík čekat, a zatelefonovat řidiči nemůžu, protože SIM karta mého telefonu ležela promočená a zničená někde v kanalizačním potrubí. Měla jsem si ji nechat až do příjezdu na letiště, protože teď jsem zůstala bez fungujícího telefonu

a nemohla zavolat taxikáři a ujistit se, že přijede. Snažila jsem se chovat, jako že přesně vím, kam jdu, aby se mě hotelový personál na nic nevyptával. Byla tu mladá žena, která se procházela ve tři čtvrtě na sedm ráno bez abáje. Co si budou myslet? Nemůžou mě zastavit? Kráčela jsem k zadnímu východu z hotelu, protože tam se pohybovalo méně lidí. A pak jsem s hranou sebejistotou člověka, který tudy chodí každý den, otevřela dveře a vykročila ven.

Zůstala jsem stát naprosto bez hnutí a vnímala mírný větřík, který mi ovíval obnaženou šíji – chutnalo to jako svoboda, svoboda, kterou jsem nepocítila od devíti let, kdy mi poprvé řekli, že musím nosit hidžáb. Ve dvanácti jsem pak přišla i o svobodu cítit na tvářích čerstvý vzduch, protože jsem musela obléknout i nikáb. Užívala jsem si vzduch na odhaleném krku a chtělo se mi křičet a smát; dotek větru na obličej a šíji byl tak nádherný, jako živelné objetí od vnějšího světa. V tu chvíli jsem měla pocit, že můžu létat, a pomyslela si: *Tohle je jen začátek svobody – to nejlepší teprve přijde.* Vydala jsem se po cestě za hotelem, abych se vyhnula přednímu vchodu, který ležel na ulici plné obchodů a lidí. Došla jsem až na hlavní ulici, abych našla kavárnu s přístupem k wifi, kde se trochu zorientuji a kontaktuji taxikáře, ale žádná tam nebyla. Naštěstí jsem narazila na nějakého mladíka a požádala ho, jestli bych si od něj mohla zavolat. Půjčil mi telefon, nabídl, že mi odnese tašku a počká na taxi se mnou. Zeptal se, kam letím. Řekla jsem, že do Thajska. Pak se zeptal: „Odkud jsi?“ Odpověděla jsem: „Ze Saúdské Arábie.“ Podivil

se, že na sobě nemám abáju a nikáb, a já řekla: „Moji rodiče jsou velmi liberální.“

Pak konečně přijel taxík. Požádala jsem řidiče, ať mě doveze na letiště, a připojila se k internetu přes hotspot jeho telefonu. Přes chatovací aplikace jsem napsala přátelům; některým jsem dokonce zavolala. Najednou jsem vůbec necítila strach. Jedna z uprchlých kamarádek, která žije v australském Sydney, mi řekla, co mám dělat, až se dostanu na letiště. Dokonce jsem v taxíku měla jeden videohovor a pořád jsem opakovala: „Já to dokázala. Dokázala jsem to.“ A vyfotila jsem selfie, jak jedu v taxíku, a poslala ho kamarádkám. Taxikáři v Kuvajtu, podobně jako v Saúdské Arábii, jsou většinou Indové nebo Afghánci, takže mluví urdsky nebo darijsky. Věděla jsem, že řidič arabsky nerozumí, takže jsem si mohla klidně popovídat s kamarádkami. Cítila jsem se triumfálně.

Po příjezdu na letiště jsem došla k informační přepážce a zeptala se na svůj let. Obsluha mi sdělila, že jsem na špatném terminálu, protože tenhle je vnitrostátní a moje letadlo odlétá z toho mezinárodního. Ta zpráva mnou otřásla a já si uvědomila, že nemám promyšlené úplně všechno. Našla jsem muže z ostrahy a vysvětlila mu, že nevím, jak se dostat na druhý terminál. Viděl na mně, jak jsem vystrašená, a choval se moc ochotně. Sdělil mi, že na mezinárodní terminál jezdí kyvadlový autobus, kde ho najdu, že je zadarmo a že mám ještě dost času. Autobus jsem chytila, usadila se do něj a snažila se sama sebe přesvědčit, že už to bude trvat jen pár minut a všechno bude v pořádku.